

ەكولوگىيالىق ورتا ۈزدىكسىز جاقساردى

ۋىدئو

(باسى 1 ـ بەتتە)

ازوت وسكىسىدئەترى باسنى لاستاۋشى زاتتار- دىڭ ازايتىلۇ مولىشەرى جانە جەر بەتى سۇ ساپاسىنىڭ III تۇردەگى سۇغا جەتۇ نەمەسە ودان جوعارى بولۇ سالىستىرماسى، ناشار V تۇردەگى سۇلاردىڭ سالىستىرماسى سىياقتى 6 ئتۇرلى كورسەتكىشى دىدن الا ورىندادى . 2020 ـ جىلى بۇل 6 ئتۇرلى كورسەتكىش ۈزدىكىسىز جاقساردى . ەسەپتەۋىگە نەگزەدە- كەندە، 2019 ـ جىلى رايونىمىزداعى بىرلىك GDPنىڭ كومىرتەگى قوس توتىعن شىعارۇ سالىستىرماسى 2015 ـ جىلداعدان %11.12 ئتو- مەندەپ، 2020 ـ جىلى %12 تومەندەۋدەي نى- سانا ـ ئالاپقا چاقىنداغان ، بۇل بيىل جىل سو- گىندا ورىندالادى دەپ مەجەلەنۇدە .

بيىل 1 ـ ايدان 10 ـ ايعا دەيىن 14 ايماق (بولىس ، قالا) ۇكىمەتتەرى (اكىمش- لىك مەكەمەسى) تۇرغان قالالارداعى اۋا سا- پاسى جاقسى بولغان كۇندەر سالىستىرماسى %75.5 2018) ـ جىلى، 2019 ـ جىلى جەكە ـ جەكە %69.0 ، %71.4 بولپ، 2020 ـ جىلى %75.7 مولىشەرىندە تەجەۋ نىساناسنا 0.2 پايمىز عانا قالغان . ”مەمەلكەتتىڭ تا-لابىنا جەتۇ ـ جەتپەۋ بيىل قىستا بەلگىلى بولادى . ئىز بيىل قىس، كەلەر كوكەمدەگى اتىموس- فىەرانىڭ لاستانۇنىىڭ دىدن الۇ جانە ونى جونگە سالۇدىڭ ئتۇرلى شارالارىن تياناقتان- دىدۇردى مقتى ۇستاپ، ەكولوگىيالىق ورتاعا قاتىستى ئتۇرلى تەجەبىدىك كورسەتكىشتەر- دىڭ تولقناتى ورىنداۇنا شىنايى كەپىلدىك ەمەنز “، ـ دەيدى داي ۇچۇن .

سۇ لاستاۋشى زاتتاردىڭ شىعارىلۇن جالىپ بەتىتك تىزگىندەپ، سۇ ەكولوگىيالىق ورتاسىنىڭ خاۋىپسىزدىگىن بار كۇشپەن قاه- تاماسىز ەتۇ ئۇشنى، 5 جىلدا رايونىمىزداعى لاس سۇدى شوغىرلى جىناپ جونگە سالۇ قۇرىلغىلارنى سالۇ شارت ـ جاعدايى بار، اۋ- تونومىيالى رايون دارەجەلى جانە ودان جوعا- رى ونەر كاكىپ شوغىرلانغان 84 اۋماق لاس سۇدى شوغىرلى جىناپ ئىز جاقتى ەتۇ قۇ- رىلغىلارنى تۇگەلدەي سالىپ بولدى جانە اۋتوماتتى تۇردە يىتتەرنەت جەلىسىندە قاداغا- لاۇ جابىدىغن ورناتتى، بۇكىل رايونىداعى بارلىق اۋدان، قالالار قالا ـ قالاشق ئۇر- مىستىق لاس سۇلاردى ئىز جاقتى ەتۇ قاب- لەتمەن تولىق قامتىلدى .

ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۇ سەرىپىنى ۇزدىكىسىز ارتتى
بۇرن بۇل جەر قۇمىدى بورانىنىڭ وشا- عى بولاتىن. قازىر قۇمىدى بورانىنىڭ وشاعى ەكولوگىيالىق قالىقعا، شۇراتتى جەمىس باعنا اينالدى. 30 نەشە جىل قاجىھاس تاباندىلق- پەن اعاش ەگۇ ، ورمان وسىرۇدەن كەيىن، كوكىيار جاسىلداندىرۇ ىنچەنەريياسى شولەيت- تەنئۇدى جونگە سالۇدىڭ تىپتىك ۇلگىسىنە (باسى 1 ـ بەتتە)

بۇكىل شىنجياڭ اۋماعىندا مەملەكەت جەرىن كەڭ كۆلەمدە جاسىلداندىرۇ ارەكەتى قۇمدى ئمولدى شۇراتتان بەرى وتكىزبەي ۇستاپ تۇرۇدان سىرت، جاسىل اۋماقتى بىر- تىندەپ كەڭەيتە ئتۇستى .”13 ـ بەسىجلىدىق“ مەزگىلدە شىنجياڭ ۇش تەرەستىك قورغا- نىس ورمانى، ەگىستىك جەرەدن ورمانىدى قالىپنا كەلتىرئۇ ، قۇمايتانئۇدىڭ دىدن الۇ ، قۇمدى تىزگىندەۋ سىياقتى ئتۇيىندى ىنچە- نەريالارغا سۇبەنىپ، جيىنى 11 مىللىيون 130 مىڭ مۇ ورمان ئوسىرىپ، قۇمايتانئعان 24 مىللىيون 660 مىڭ مۇدى جونگە سالىدى، 60 مىللىيون مۇدان استام سازدى جەردى ئونمىدى قورعادى جانە قالىپنا كەلتىردى .

قازىر شىنجياڭدا جاراتلىستىق قوروق اۋماعى، كورنىستىك جانە اىگىلى ورىندار اۋ- ماغى، ورمان باققاشى، سازدى جەر باقشا- سى، گەولوگىيالىق باققاش، سۇ ونمىدەرىنىڭ تۇقىمىدىق زاتتار بايلىغن قورعاۇ اۋماعى سىياقتى 7 ئتۇردى قامتىتىن، جالىپ كۆلەمى 240 مىڭ شارشى كىلومەتر كەلەتىن ۋار دارە- جەلى، ۋار ئتۇرلى جاراتلىستىق قوروقتان 221ى بار، بۇل شىكى وغمردەگى كوپتەكەن ولكەلەردىڭ جەر اۋدانىنان دا ۇلكەن .

اۋىل ـ قىستاق قونىس ورتاسىن رەتتەۋ ـ جونگە سالۇدىڭ ىشكەرىلەي لىكەرىلەۋىنە مەنغزەس، بۇكىل شىنجياڭنىڭ جەر ـ جەرىند- دە قىستاقتاردى تىزالاۋ ارەكەتىنىڭ جالپىلاسۇ مولىشەرى %100كە جەتپ، 9180 اكىمشىلك قىستاقنىڭ كەلبەتى ايتارلىقتاي جاقساردى . شارۋا ۇيلىرى سۇمەن شايىلاتىن دارەت شەلەگىن قولدانىپ، ئنۇرمىستىق قوقىسقتاردى بەتالىدى ئاستاماتىتىن، ئنۇرمىس- تىق لاس سۇلار كەز كەلگەن جەردە اعىپ جاتپاتىتىن بولدى .

جەر ۇيىعى لىدەن شەكاراداعى ەرتە- گى قالاشق بۇرىشىغا دەيىن مەمەلكەتتىڭ ەكولوگىيالىق وركەنىيەت قۇرىلىسىنان ۇلگى كورسەتەتىن قالا، اۋداندار جانە ”ئۇنىق سۇ، جاسىل تاۇ ـ باعالى بايلىق“ بويىنىشا اما- لىياتتىق جاڭگالىق اشۇ بازاسى تىزىمىنە شىنجياڭنىڭ 6 اۋدانىنىڭ اتى غىلىنىپ، بۇكىل رايونىدى ەكولوگىيالىق ورتانى جوعارى دەڭ- گەيدە قورعاۇ ارقىلى ەكونومىكانىڭ جوعارى ساپالى دماۋىن جەبەۋىگە، تىاباندىلىقپەن جاسىل دماۋ جولىمەن جۇرۇگە جەنەكتەدى . تاۋدى، سۇدى، ورمانىدى، اتىزدى، كولىدى، جايلىمىدى ئىز تۇلعالىندىرا وتىرىپ ەكولوگىيانى قالىپنا كەلتىرئۇدى جانە قورعاۇ- دى ئىز تۇتاس جوسپارلاپ، شىنجياڭنىڭ جاراتلىستىق ەكولوگىياسىنىڭ كوركەم كورد- نىسنىن ماڭگى ساقتاپ، ادام مەن تىبايعاتتىڭ جاراسىمدى بىرگە ئومىر سۇرۇشنە اناعۇرلىم مۇمكىندىك جاسادى .

ەرەجە ـ ئتۇزىم ورناتىپ، ئۇنىق سۇدى، جاسىل تاۋدى قورعادى

شىنجياڭ وتانىمىزدىڭ باتىس سولئۇس- تىگىندەگى ەكولوگىيالىق خاۋىپسىزدىك قالىقق- سى، جاسىل دامۇدى لىكەرىلەتۇ ، ەكولوگىيا- لىق وركەنىيەت قۇرۇدا، ماڭغزدىسى، ەرەجە ـ ئتۇزىم ورناتۇ .

چاقىغى جىلداردان بەرى رايونىمىز «اۋتونومىيالى رايونىنىڭ قورشاعان ورتانى قورعاۇ ەرەجەسى»، «اۋتونومىيالى رايونىنىڭ اتىموسفەرانىڭ لاستانۇنىان ساقتانۇ جانە ونى جونگە سالۇ ەرەجەسى»، «اۋتونومىيالى را- يونىنىڭ قاتەرىلى، جارقىسىز زاتتاردىڭ ورتانى لاستاۋنىان ساقتانۇ جانە ونى جونگە سالۇ ۋدىسى»، «اۋتونومىيالى رايونىنىڭ رادىياتسىيا- لىق لاستانۇدان ساقتانۇ جانە ونى جونگە سالۇ ۋدىسى» سىياقتى جەرگىلىكتى زاڭ ەرەجەلەر مەن ۇكىمەت ەرەجەلەرىن جارىلاپ نەمەسە وعان وزگەرىس ەنگىزىپ، ەكونومىيىكالىق، قوعامىدىق دامۇدى جانە ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۋدى ئىز تۇتاس جوسپارلاپ، لاستانۇدان ساقتانۇ جانە ونى جونگە سالۇدان قامال الۇ شايىقاسىنىڭ جەڭى- سىنە جەتۇ جولىندە ئىز قىدىرۇ ولىشەمدى خۇجاتتاردى شىعاردى، جارىيالادى . سونمىەن بىرگە، رايونىمىز ەكولوگىيالىق ورتانى باقلاۇ ـ ولىشۇ جۇبەسىن ۇزدىكىسىز كەمەل- دەندىرىپ، قورشاعان ورتاعا نىقالىن باعالاۇ بويىنىشا تەكسىرەپ بەكىتۇ جانە زاڭنىڭ اتقا- رىلۇىن باقلاۇ سىندى ”ەكى ۇنامدى تىزىم- دىكتىنى“ اتقارىپ، ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۇ سالاسىنداعى رەفورمانى تەرەڭدە- تىپ، ”بەرۇ، باسقارۇ ، قىزمەت وتەۇ“ رە- فورماسىن ئىغىملىقتى لىكەرىلەتپ، ەكولوگىيا- لىق ورتانى جونگە سالۇدىڭ ونىمىدىلىگىن جاپپاي جوعارىلاتتى .

بۇعان قوسا رايونىمىز ەكولوگىيالىق وركەنىيەت ئتۇزىمى جۇبە قۇرىلىسنى ۇزدىك- سىز كەمەلدەندىرۇ بارىسىندا، ئىز قىدىرۇ ماڭغردى شارالاردى اتقارپ، قىزىل سىزىق، تومەنگى شەك تالابىن سولگىنا دەيىن داپەك- تىلەندىردى .

لاس زاتتاردى شىعارۇغا رۇقسات ەتۇ ئتۇزىمىن وزەك ەتكەن ”ئىز كۆالىك فورما- سىنداعى“ قورشاعان ورتانى باسقارۇ جۇبە- سى جەدەل لىكەرىلەنىلدى. 2017 — 2019 ـ جىلغا دەيىن 33 ئتۇيىندى كاسىپ سالاسىنا لاس زاتتاردى شىعارۇغا رۇقسات ەتۇ كۆال- گى تەكسىرىلىپ تاراتىلدى. 2020 ـ جىلى ”ئىز كاسىپ سالاسىنا تەكسىرەپ ئاراتۇ، ئىز كاسىپ سالاسىن اداقتاۇ ، ئىز كاسىپ سالاسىن ارىناعا ئتۇسىرئۇ ، ئىز كاسىپ سالاسىن ولىشەمگە جەتكىزۇ“ تالابى بويىنىشا، كۆالىك ئاراتىلغان 33 كاسىپ سالاسىنىڭ تۇ- راقىتى لاستاۋ قايىنار لاردىنىڭ لاس زات شىعارۇ

رۇقساتىن اداقتاۇ ـ رەتكە سالۇدى جانە 2020 ـ جىلى 91 كاسىپ سالاسىنا تۇراقتى لاستاۋ قايىنار لاردىنىڭ لاس زات شىعارۇ رۇقسات كۆالىگىن بەرئۇدى، تىر كەئۇدى جەدەل لىكەرىلەتپ، تۇراقتى لاستاۋ قايىنارىنان لاس زاتتاردى شىعارۇ رۇقسا- تىنىڭ چالىپ بەتتىك قامتۇن دىدن الا ورىندادى .

قورشاعان ورتاعا نىقالىن باعالاۇ بوينى- شا تەكسىرەپ بەكىتۇ جانە زاڭنىڭ اتقارىلۇىن باقلاۇ سىندى ”ەكى ۇنامدى تىزىمدىكتى“ اتقاردى . قورشاعان ورتاعا نىقالىن باعالاۋدان بوساتۇ بويىنىشا باسقارۇ سىناق ئتۇيىنى كۆلە- مىنە ەنگىزىلگەن 10 ۇلكەن تۇردەگى 30 شاعىن كاسىپ سالاسى نىسانىنا مەنغزەس، قورشاعان ورتاعا نىقالىن تىزىمدەۋ كەستەسى ەندىگارى تولتىرىلمايتتىن بولدى . قورشاعان ورتاعا نىقالىن خابارلاندىرۇ ، ۋادە بەرۇ ئتۇ- زىمىن تەكسىرەپ بەكىتۇ رەفورماسى سىناق ئتۇيىنى كۆلەمىنە ەنگىزىلگەن 17 ۇلكەن تۇردەگى 44 شاعىن تۇردەگى كاسىپ سالاسى نىسانىنا مەنغزەس، ەكولوگىيالىق ورتا ئاراۋلارى قاتىستى خۇجاتتاردى تاپسى- رىپ العاننان كەيىن باعالاۇ، تەكسىرۇ جۇر- گىزبەي ـ اق تەكسىرەپ بەكىتۇ قىزمەتى ۇيعارىمىن تىكە جاساپ، جۇمىس بارىسىندا جانە جۇمىستان كەپىنگى باقلاۇ ـ باسقارۇ- دى كۇشەيتۇ ارقىلى قورشاعان ورتانى قورعاۇ تالابىن تومەندەتپەۋدى قامتاماسىز ەتتى . ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۇ بويىنىشا زاڭ اتقارۇ سالاسىندا “قوس توسىن ، ئىز جارىيا“ ئتۇزىمى چالىپ بەتتىك لىكەرىلەتتە- لىپ، ئوراپنا باقلاۇ ـ مەنغگەرۇ ، رۇقسات كۆالىگىنىڭ اتقارىلۇ احوالىنا تالداۋ جاساۋ سىياقتى تاسىلدەردەن پايدالانىپ، بەي جۇمىس باسى تەكسىرەۋىن ورىستەتىپ، ۇنامدى تىزىم- دىكتى قۇرۇدى بەلسىنە لىكەرىلەتتى .الەۋمەتتى ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۋدى باقلاۇ ـ باسقارۇ- غا بەلسىنە ات سالىسۇغا شابىستاندىردى، بيىل الدىڭى 11 ايدا ئۇتاس رايونىمىزداعى ۋار دارەجە- لى ەكولوگىيالىق ورتا جۇبەسى قاپىلداغان ارىز ـ ارمان، اشكەرەلەشۇ سىتسەرى سايبكەس مەزگىلدەگىدەن %14.8 تومەندەدى .

ەكولوگىيالىق ورتانىڭ بۇلىنۇشە تولەم بەرۇ ئتۇزىمىن ورنىناۋدى تەىزدەتپ، ”13 ـ بەسىجىلدىقتىڭ“ سولگىندا رايونىمىز جا- ۋاپكەرىشلىگى ايقىن، جولى بىركىلىسىسىز، تەخنىكاسى ارىناعا تۇسكىن، قامتاماسىز ەتۇى پارمەندى، تولەمى تىپاناقتاندىرىلغان، قالىپنا كەلتىرىلۇى ئونمىدى ەكولوگىيالىق ورتانىڭ بۇلىنۇشە تولەم بەرۇ ئتۇزىمىن باستاپقى قا- دامدا ورناتادى .

ەكولوگىيالىق وركەنىيەت ئتۇزىمى جۇ- يەسىنىڭ «ئورت ارقالىق، سەنغىز تىرەگى» ۇزدىكىسىز كەمەلدەنىپ، اۋتونومىيالى رايونىد- مىزدىڭ ەكولوگىيالىق ورتاسىن قورعاپ، ەكولوگىيالىق وركەنىيەت قۇرۇغا قورعاۋشى بولۇدا .

قىستا ساقتالاتىن كوكونىس قايىنا ەگىلىگەن

قىستا ساقتالاتىن كوكونىس قايىنا ەگىلىگەن اۋماق 824 مىڭ مۇعا جەتپ، بىلىتىرىعدان 145 مىڭ مۇ ارتىپ، ارتۇ مولىشەرى %21.9 بولغان ، ئونىم مولىشەرى ئىز مىللىيون 887 مىڭ تونىناعا جەتپ، بىلىتىرىعدان %17.9 ارتا- تىندىغى مەجەلەنۇدە .

ەسەپتەۋىگە قاراغاندا، نەنغىزگى ەگىس دا- قىلدارىنان مول ئتۇسىم، مول ئونىم سىنۇدىڭ ارقاسىندا بيىل استىق، ماقتا كىرىسىنىڭ بۇكىل رايونىداعى شارۋالردىڭ اۋىل شارۋاشلىق كە- رىسىندە يەلەيتىن سالىستىرماسى اناعۇرلىم جو- غارىلاپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال اۋدىڭ تابىستارىن بەكەمدەۋىگە، شارۋالار كىرىسىن باياندى ورنىقتى ارتتىرۇ نەنغىزىن بەكەمدەۋ- گە ماڭغردى تىرەك ازىرلەگەن .

(باسى 2 ـ بەتتە)

ەكونومىكانىڭ وسىزامانداۋى كاسپ تىزبەگىنىڭ وسىزامانداۋىد ـ نان اينالىپ وتە المايدى. ورتالىق قازىنا ـ ەكونومىيكا كومىيتەتىنىڭ 5 ـ رەتكى ماچىلىسىندە مىنالار ورتاعا قويىلدى: سىتراتەگىيالىق سىپاتقا جانە جالىپ جاعدايلىق سىپاتقا يە كاسىپ تىزبەگىن سومداپ، ”بەكەمدەۋ ، كۇشەيتۇ ، جوعارىلاتۇ ، بىركىلىسىسىزدەندىرۇ“ باعىتىن ارقاۋ تىپ، العاش- قى، سولغى مانەرلەۋشى كاسپورىنداردىڭ كاسىپ سالاسى بويىنىشا سايد- كەسۇدە جانە تەخنىكالىق سەلبەسۇدە قامال اۋىن قولداپ، كاسپ تىز- بەگىنىڭ سەرىپىندىلىگىن كۇشەيتىپ، كاسپ تىزبەگىنىڭ دەڭگەيىن جوعا- رىلاتىپ، اشىق سەلبەسىتىك بارىسىندا اناعۇرلىم كۇشتى جاڭگالىق اشۇ قۋانى، اناعۇرلىم جوعارى ۇستەمە قۇنى بار كاسىپ تىزبەگىن قالىپتاس- تىرئۇ كەركە .

پارتىيا 19 ـ كەزەككى ورتالىق كومىيتەتىنىڭ بەسىنشى جالىپ ماچىلد- سىندە ”ەل شىىندەگى ۇلكەن اينالىمدى نەنغىزگى تۇلعا ەتەتىن، ەل ئشى مەن حالقارا سىندى قوس اينالىم ئىرىن ـ ئىزى جەبەيتىن جاڭا دماۋ ارىناسىن قالىپتاستىرۇ“ جولىندە ارىياي ورنالاستىرۇ جاسالىپ، سىرتقى ورتانىڭ بارىنىشا نازارىن اۋداردى .

ئىس جۇزىندە، جاڭا دماۋ ارىناسى جولىندە پارتىيا ورتالىق كومىيتە- تى ەرتەدە ـ اق جوسپار جاساعان بولاتىن .

2020 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى ورتالىق قازىنا ـ ەكونومىيكا كومىيە- تەتىنىڭ 7 ـ رەتكى ماچىلىسىندە باس شۇجى شي جىنپىڭ «مەمەلكەتتىڭ ورتا، ۇزاق مەرزىمدىك ەكونومىيىكالىق، قوعامىدىق دماۋ سىتراتەگىياسىنا قا- تىستى ئىز قانىشا ەلۇلى ماسەلە» تاقىرىبىندا ماڭغزدى ئسوز سويلەپ، جاڭا دماۋ ارىناسىن قالىپتاستىرۇ ماڭغزدى يەديياسىن ئۇغمىش رەت ورتاعا قويدى . 5 ايدان كەيىن 9 ـ ايدىڭ 9 ـ كۇنى اشىلغان ورتالىق قازىنا ـ ەكو- نومىيكا كومىيتەتىنىڭ 8 ـ رەتكى ماچىلىسىندە وسى زامانغى اينالىم جۇبە- سى قۇرىلىسنى ئىز تۇتاس جوسپارلاپ لىكەرىلەتىپ، جاڭا دماۋ ارىنا- سىن قالىپتاستىرئۇغا پارمەندى تىرەك ازىرلەۋ باسا داپىتەلدى .

بەلگىلى ئىز شەتىل اقپارات قۇرالى جاڭا دماۋ ارىناسىن قالىپتاس- تىرئۇ جۇڭگونىڭ جاڭا دماۋ كەزەڭشە وتكەندىگىنىڭ ماڭغزدى سىتراتەگىيالىق ئاڭداۋى دەپ باعا بەردى .

5 جىلدان بەرى ورتالىقتىڭ قازىنا ـ ەكونومىيكا باسشىلىق گرۇپپىيا- سىنىڭ جانە ورتالىق قازىنا ـ ەكونومىيكا كومىيتەتىنىڭ 13 رەت اشقان ما- چىلىسىنە كوز جبەرىسەك، بۇل ماچىلىستەردە اقىلداسىلغان، شەشم جا- سالغان كوپتەكەن سىتسەردىڭ مەمەلكەتتىڭ ەكونومىيىكالىق، قوعامىدىق دماۋىنا ساياتىن ۇزاق مەرزىمدىك، سىتراتەگىيالىق ئىرى سىتسەر كەكەننى بايقايمىز .

ساياسات اتقارىلۇمەن قۇندى، ئىس شىنايىلىققا وقتايدى . 2017 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى اشىلغان ورتالىقتىڭ قازىنا ـ ەكونومىيىكا باسشىلىق گرۇپپىياسىنىڭ 15 ـ رەتكى غماچىلىسى پارتىيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرگى ورتالىقتىڭ قازىنا ـ ەكونومىيىكا باسشىلىق گرۇپپىياس- نىڭ ۋار رەتكى ماچىلىسىندەگى شەشمەردەندىڭ، ورنالاستىرۇلاردىڭ تىيا- ناقتانۇ جاعدايىنا قايىرىلا قاراپ، قورتىندىنى جاسادى .

بيىل اشىلغان ورتالىق قازىنا ـ ەكونومىيكا كومىيتەتىنىڭ 8 ـ رەتكى غماچىلىسىنىڭ ماڭغزدى ئىز كەڭەستىك تاقىرىبى پارتىيا 19 ـ قۇرىلتايىنان بەرگى ورتالىقتىڭ قازىنا ـ ەكونومىيىكا كومىيتەتى غماچىلىسىنىڭ شەشمەدە- رىنىڭ، ورنالاستىرۇلارىنىڭ تىپاناقتانۇ جاعدايىن اقىلداسۇ بولدى .”كەزەكنە ەلىمىز دماۋىنىڭ شىكى، سىرتقى ورتاسى كۇردەلى، قاتاڭ بولپ وتىر ، كوپتەكەن ماسەلەلەردى، ئسوز جوق ، ۇزاق بولا- شاقىتىق نۇرىعدان، سىتراتەگىيالىق دەڭگەيدەن جوسپارلاۇ جانە لىكەرد- لەتۇ ارقىلى شەشۇ كەركە“ .

”پارتىيا ورتالىق كومىيتەتىنىڭ ەكونومىيكا قىزمەتىنە ورتالىقتانغان ئىز تۇتاس باسشىلىغن كۇشەيتىپ، تىپاناقتاندىرۇدى يگەرئۇدەگى بىرىقتىلىق پەن سانالىلىقتى كۇشەيتىپ، پارتىيا ورتالىق كومىيتەتى جاساعان كەلەلى شەشمە- ەردى، ورنالاستىرۇلاردى اناعۇرلىم ويداعىداي تىپاناقتاندىرۇ كەرەك“ .

...

5 جىلدان بەرى ورتالىقتىڭ قازىنا ـ ەكونومىيىكا باسشىلىق گرۇپپىياس- نىڭ جانە ورتالىق قازىنا ـ ەكونومىيىكا كومىيتەتىنىڭ ۋار جولى غماچىلد- سى پارتىيا ورتالىق كومىيتەتىنىڭ ەكونومىيىكالىق قىزمەتكە باسشىلىغن كۇ- شەيتىپ جانە جاقسارتىپ، اقىلداساتىن، تالداۋ جاسايتىن، شەشم ـ ورننا- لاستىرئۇ جاسايتىن، تىپاناقتاندىرۇدى لىكەرىلەتەتىن كەمەلدى مەخانىزم ورناتتى، جۇڭگو ەكونومىيىكاسىنىڭ ورنىقتى قادامەن العا باستانن دماۋ كوز قاراسى جانە ادىستەمەسى كۇن سايتىن تولسا ئتۇستى .

دماۋ جولىندا ايماقتالار جەر بولمايدى، تەك جاڭا، اناعۇرلىم بيىك باستاما عانا بولادى . جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندانغان مەمەلكەت قۇرۇدىڭ جاڭا ساپارى باستاۋ الدىنىدا ئۇر . دولى بوران، دۇلىي تولقىننان تىپسالپاي، داۋىلغا قاسقايا قاراپ، ەركىپەن تولقىن جارىساق، شي جىنپىڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتىيا ورتالىق كومىيتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىغىندا جۇڭگو ەكونومىيىكاسىنىڭ لىپ كەمەسى، ئسوز جوق، جەلەكنە كوتە- رىپ، تولقىن جارىپ، ورنىقتى اياق لىسپەن لىسقا جەتەدى . (تىلىشلەر خان جىيە، لىۋ خۇڭشيا، چى جۇڭشى، چىن ۇيۇي، جوۋ يۇان) (شىنخۇا اگەنتتىگىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن خابارى)